

יש להבהיר לארה"ב: זו גם המלחמה שלה

31.12.2023 | יוסי קופרווסר | written by תא"ל במיל'

ניצחון במערכה המורכבת מול איראן וגרורותיה מחייב הכרעה ברורה בעזה ובוושינגטון ואחדות ישראלית. המלחמה הרב-זירתית בין איראן וגרורותיה, ובראשן חמאס, המגובות על ידי האחים המוסלמים (קטאר, טורקיה ותומכיהן ברחבי העולם) לבין ישראל בגיבוי ארה"ב וחלק ממדינות המערב, מתנהלת זה קרוב לשלושה חדשים. לכל זירה המאפיינים הייחודיים שלה, הנגזרים מהאופן שבו נפתחה המלחמה, משיקולי הגורמים המעורבים בה ומיכולותיהם.

לדברי שר הביטחון יואב גלנט, ישראל נלחמת בשבע זירות (עזה, לבנון, סוריה, יהודה ושומרון, תימן, עיראק ואיראן), אך בפועל יש להוסיף לכך את הזירה הבינלאומית, שבה ישראל נלחמת לשימור הגיבוי האמריקני, כמו גם על הלגיטימציה לפעולתה ולקיומה ונגד האנטישמיות.

זוהי מלחמת אין-ברירה, שנכפתה על ישראל והחלה בתנאי פתיחה קשים ביותר, ודווקא בשל כך ישראל וארה"ב חייבות לסיימה בניצחון. להשגתו נדרשים כמה תנאים. הראשון והחשוב מכולם הוא הכרעה ברורה של חמאס בעזה ושחרור החטופים. משמעות ההכרעה היא שליטה ישראלית בסיום שלב הלחימה בעצימות גבוהה על כל המרחב, כולל רפיח וציר פילדלפי (להוציא אולי ניהול בינ"ל של העקורים במרחבים הבטוחים שיועדו להבטחת שלום האוכלוסייה במהלך שלב טיהור השטח, שיארך ככל הנראה כמה חודשים).

סיום הלחימה בעצימות גבוהה לפני השגת יעד זה, רק מכיוון שנגיע לנקודת זמן שנקבעה מראש (סוף ינואר?), יאפשר לחמאס לטעון שכפה על ישראל לשנות בפועל את מטרות המלחמה ויעודד את תומכי ארגון הטרור, שהציבו לעצמם כיעד את הבטחת שרידות חמאס בעזה, ולו על חלק קטן משטחה. כל עוד חמאס שולט בצד העזתי של מעבר רפיח ונתפס על ידי האוכלוסייה כגורם שלטוני, הוא יכול לטעון שעלה בידו לשרוד, ובמשתמע לנצח.

חשוב גם להעמיק את ההבנה האמריקנית שניצחון על חמאס מחייב ליצור ברצועה מציאות שלא תאפשר צמיחה מחודשת של גורמי טרור. על כן, לא רק חמאס, אלא גם הרשות הפלשתינית החלשה והמושחתת אינה מתאימה לקבל את האחריות על עזה ביום שאחרי. הסיבה היא ממשיכה להיות מחויבת למאבק בישראל, מעודדת טרור (באמצעות הסתה ותשלום משכורות למחבלים אסורים) ורואה בחמאס ארגון לגיטימי שצריך להיות חלק מההנהגה.

השתלטות על כל השטח תיתן לישראל את המנוף הדרוש גם לשחרור החטופים. כל עוד חמאס אינו משוכנע שישראל נחושה לחסל את נוכחותו בעזה, אין לו עניין לוותר על הנכס העיקרי שברשותו, אלא תמורת התחייבות ישראלית להימנע מהשלמת ההשתלטות המלאה על הרצועה.

התנאי השני הוא הגעה להבנה עם הממשל האמריקני, כי זוהי מלחמתה של ארה"ב כמעט באותה מידה שזו מלחמתה של ישראל: המשך המצב הנוכחי בכל הזירות יפגע במעמדה באזור

וברמה הגלובלית, ויחריף את האיומים על ביטחון אזרחי ארה"ב ועל האינטרסים של וושינגטון. האמריקנים מבינים את חשיבות הניצחון של ישראל על חמאס בעזה, אך רצונם המוצהר להימנע מהגררות למלחמה אזורית והציפייה מישראל לסיים את השלב העצים בלחימה עוד טרם השלמת ההשתלטות על כל הרצועה מעודדים את איראן וגרורותיה להמשיך ולהסלים בהדרגה את פעולותיהן, בתקווה שהממשל יעצור את ישראל.

הכרעת חמאס והבנה אמריקנית כי זוהי גם מלחמה על הסדר האזורי והעולמי, שתתורגם לנכונות לפעול כדי לנצח, אם האיראנים ובעלי בריתם לא יחדלו ממהלכי הכוח שלהם ויוותרו על יכולותיהם, חיוניות ליצירת לחץ מדיני על איראן, חיזבאללה, החות'ים והמיליציות הכפופות לאיראן, ולהפעלה יעילה של כוח צבאי נגדן אם יהיה בכך צורך. זהו תנאי ליצירת מציאות ביטחונית חדשה לאורך גבול הצפון שתקנה לתושבים את תחושת הביטחון ותאפשר להם לשוב לבתיהם; זהו תנאי לאבטחת השיט במיצר באב אל-מנדב; זהו תנאי לבלימת תוכנית הגרעין האיראנית, ששוב הואצה תוך כדי המלחמה; וזהו תנאי לקידום המאמץ לכונן מרכז כובד אזורי פרגמטי שבליבו נורמליזציה בין ישראל לסעודיה. ישראל וארה"ב זקוקות זו לזו בזירות האלו, ועל ישראל לחדד לאמריקנים את התלות ואת הנכסיות ההדדית הזו כדי להבטיח את מחויבותם להשגת היעדים המשותפים.

יכולתה של ישראל לממש את שני התנאים לניצחון תושפע במידה רבה מיכולתה להתנער מהעיוורון מרצון שאפיין אותה לגבי כוונות אויביה ולגלות אחדות פנימית. זהו לא רק המסר הברור של הלוחמים והנופלים, אלא גם צו השעה האסטרטגי. ככל שהאחדות תהיה רבה וברורה יותר, כך יקל על ישראל לגייס את תעצומותיה ואת התמיכה האמריקנית להשגת יעדי המלחמה.

פורסם בישראל היום, בתאריך 31.12.2023.